

„Není to čestné, je to sobecké, zabíjí to sport.“ Sportovní federace začínají omezovat transgender ve sportu

- CZ24 News | 17. července 2023

„Transgender sportovci mají soutěžit podle toho, jak se cítí“; „Není fér, aby transgender soutěžily proti biologickým ženám“. To jsou dva protipóly debaty okolo transgenderu, kterou v posledních letech sport po celém světě řeší. V posledním roce se však velké sportovní federace přece jen přidávají na jednu stranu a přitvrzují v pravidlech, kdy bývalý muž může soutěžit s ženami. Atletika, plavání, rugby a aktuálně například cyklistika začaly zavádět tvrdé limity na hladinu testosteronu či rovnou zákaz startu transgender sportovců v ženských kategoriích a tato omezení přestávají být tabu. V USA nyní do tohoto boje o limity začínají promlouvat i politici. Stále však není nouze o tvrdé výměny názorů z obou táborů. Do jedné z posledních se zapojila i Martina Navrátilová.

Vážnou debatu o transgenderu rozběhla před lety běžkyně Custer Semenyaová. Ta soutěžila v disciplínách běh na 800 a 1500 metrů. Vyhrála olympiádu v roce 2012 i 2016, další se však neúčastnila. Od roku 2019 totiž světová atletika nastavila tvrdá pravidla týkající se hladiny testosteronu na 5 nanomolu/l v ženských běžeckých disciplínách na 400, 800 a 1 500 m. Semenyaová pravidla napadla u sportovního soudu, bez úspěchu.

Nedávno se k limitům testosteronu a k jeho výhodám pro transgender sportovkyně [vyjádřil](#) sportovní lékař Jiří Dostal. Výhodu testosteronu ovlivňuje povaha sportu, největší rozdíl je ve sportech postavených na síle a rychlosti. Dostal uvádí, že síla u biologických mužů je vyšší o 30 až 40 %, rychlost o 10 až 15 % a síla úderu dokonce o 160 %. Dvacet až čtyřicet procent bývá rozdíl v ukazateli VO2 max udávající množství kyslíku, které člověk dokáže využít, tedy důležitý faktor ovlivňující fyzickou výkonnost, uvedl.

I kvůli tomu světová atletika letos v březnu svá pravidla [zprísnila](#), když omezení rozšířila na všechny atletické disciplíny. K podobným omezením přistoupilo i plavání. To nechvalně proslavila transgender plavkyně Lila Thomasová, která na univerzitním šampionátu NCAA vyhrála 500 yardů kraulem o těžko uvěřitelných 1,75 sekundy. Některé plavkyně následně vypověděly, že v šatnách viděly, že Thomasová má mužské genitálie. „Pro mě to bylo ještě horší než závodní část. Před rokem, před dvěma by tohle bylo považováno za formu sexuálního útoku, voyeurismu,“ uvedla její soupeřka Riley Gainesová. Plavecká federace tak rozhodla, že v ženských disciplínách mohou startovat pouze transgender sportovkyně, které změnu pohlaví absolvovaly před 12 rokem a neprošli tak celou mužskou pubertou.

Podobně [reaguje](#) i světová cyklistika. Zděšení vyvolalo vítězství transgender sportovkyně Austin Killips. Ta v lednu vyhrála Tour of the Gila v Mexiku, když se z kvalifikace dostala až k vítězství. Závodit přitom začala v minulých měsících. „Může to zabít náš sport,“ [reagoval](#) na její vítězství šéf závodu Michael Engleman. Mezinárodní cyklistická unie v reakci na její vítězství nejdříve omezila hladinu testosteronu v krvi v ženských kategoriích na 2,5 nanomolu/l testosteronu. Tento týden však zakázala, s platností od pondělí, účast v ženských kategoriích lidem, kteří prošli mužskou pubertou.

V cyklistice se v minulých dnech [objevil](#) příběh korejské cyklistiky Na-Hwa-Rin. Ta prošla tranzicí v 36 letech a nyní opanovala regionální závod v Gangwonu. „Nejsem poctěna, nejsem na sebe vůbec pyšná. Věřím, že ostatní transgender sportovci to cítí stejně. Možná si to nechtějí připustit, ale jsou

sobecké. Není v tom žádná čest," uvedla po vítězném závodě. Podle svých slov se ho účastnila jen proto, aby na problém transgenderu v ženských kategoriích upozornila. Účast v národním závodě, kam se vítězstvím kvalifikovala, odmítla.

Přestože světové sportovní federace začaly transgender regulovat samy, ve Spojených státech se aktuálně vede tvrdá debata na nejvyšší politické úrovni. V USA jsou nyní v legislativním procesu dva návrhy zabývající se transgenderem ve sportu. Republikáni představili Zákon na ochranu žen a dívek ve sportu. Tento zákon by zakázal účast lidí, kteří se narodili jako muži, v ženských a dívčích kategoriích a zakazoval by federální financování sportů a soutěží, které by pravidlo porušovaly. Prezident Joe Biden reagoval, že zákon bude [vetovat](#) a [navrhl](#) vlastní, který by obecný zákaz zakazoval, ale umožňoval by zavedení různých limitů, a to tak, aby byl podle něj zachován duch fair play.

Republikánský návrh zákona odsoudilo asi 40 slavných amerických sportovců, s tím, že by se jednalo o porušení lidských práv. Mezi signatáři je i Megan Rapinoeová, slavná americká fotbalistka a aktivistka za práva LGBT. Když svůj podpis na sociálních sítích obhajovala, [zareagovala](#) na ní bývalá tenistka a aktivistka za práva LGBT Martina Navrátilová, která však kritizuje transgender v ženských kategoriích, jedním slovem: „Jejda!“ (v originále „Yikes“ poz. red).

O tom, že debata o transgenderu je aktuální, svědčí i zpráva z toho týdne, kdy právě Custer Semenyaová poprvé u soudu uspěla. Postup světové atletiky označil za diskriminační rozsudek soudu pro lidská práva ve Štrasburku. Jeho rozhodnutí však neruší předchozí rozhodnutí sportovních soudů.

[ZDROJ](#)